RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

U I T S P R A A K Nr. 2008/021 Le.T

i n d e k l a c h t nr. 2007.1248 (039.07)

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen ‘de tussenpersoon’.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door de tussenpersoon gevoerde schriftelijke verweer. De Raad heeft aanleiding gevonden, alvorens uitspraak te doen, de tussenpersoon in een zitting van de Raad te horen.

Voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, is het navolgende gebleken.

Inleiding

Klager heeft door tussenkomst van de tussenpersoon met ingang van 1 februari 1997 een levensverzekering bij een verzekeraar gesloten.

Uit het aanvraagformulier blijkt dat de premiebetalingen via de tussenpersoon zouden lopen.

Klager heeft de verzekeringspremie met betrekking tot de jaren 1997, 1998, 1999, 2000 en 2003 aan de tussenpersoon voldaan. De premie voor de jaren 2001, 2002 en 2004 tot en met 2006 heeft klager niet betaald.

De klacht

Klager heeft de verzekeringspremie met betrekking tot de jaren 2001, 2002 en 2004 tot en met 2006 niet voldaan omdat hij volgens zijn accountant geen financiële en fiscale mogelijkheden had om die te betalen. De tussenpersoon heeft de verzekering destijds ook zo aan klager verkocht dat er geen betalingsplicht gold. Klager was derhalve zeer verbaasd toen de tussenpersoon hem bij brief van 14 augustus 2006 plotseling mededeelde dat uit de administratie bleek dat nog € 12.216,24 aan achterstallige premie openstond.

Klager heeft de tussenpersoon nimmer opdracht gegeven om de premie voor zijn levensverzekering voor te schieten. Bovendien heeft klager de tussenpersoon in 2002 verzocht de verzekering per 1 februari 2002 premievrij te maken.

De tussenpersoon heeft zijn zorgplicht geschonden door zijn administratie niet op orde te hebben.

Het standpunt van de tussenpersoon

De verzekeringspremies met betrekking tot de jaren 2001, 2002 en 2004 tot en met 2006 zijn door de verzekeraar bij de tussenpersoon in rekening gebracht en in de rekening-courant verhouding met de tussenpersoon verrekend.

In de loop der jaren heeft de tussenpersoon klager meermalen aangemaand om de onbetaalde premies te voldoen. Hierop kwam geen enkele reactie. De

tussenpersoon heeft de verzekeraar toen geïnformeerd en hem verzocht de incasso over te nemen. Vanwege de betalingsachterstand heeft de verzekeraar op grond van zijn algemene voorwaarden de verzekering premievrij gemaakt en klager hiervan op de hoogte gesteld bij brief van 20 april 2006.

In de samenwerkingsovereenkomst tussen de verzekeraar en de tussenpersoon is bepaald dat de verzekeraar maximaal negen maanden premieachterstand aan de tussenpersoon terugbetaalt als deze voor de incasso zorg draagt. Uit coulance heeft de verzekeraar echter de gehele jaarpremie over de periode 1 februari 2006 tot 1 februari 2007 aan de tussenpersoon terugbetaald. Die premie had de verzekeraar immers reeds in de rekening-courant verhouding met de tussenpersoon verwerkt en derhalve middels verrekening geïncasseerd.

Thans bedraagt de achterstallige premie € 12.216,24 (4 x € 3.054,06), te vermeerderen met de wettelijke rente en de buitengerechtelijke kosten.

Klager heeft nagelaten voormeld bedrag in der minne te voldoen, zodat de tussenpersoon er recht en belang bij had om zijn vordering uit handen te geven.

Klager heeft op 27 april 2006, kennelijk als reactie op de brief van de verzekeraar, verzocht om de polis premievrij te maken.

Klager heeft opdracht gegeven tot voorschieten van de premie

In het aanvraagformulier is klager met de verzekeraar overeengekomen dat de premiebetaling via de tussenpersoon zou plaatsvinden. Dat impliceert dat verzekeraar de premie bij de tussenpersoon in rekening brengt en dat de tussenpersoon deze vervolgens (per definitie dus iets later) aan klager doorbelast. Dit houdt feitelijk in dat de premie vrijwel altijd door de tussenpersoon wordt voorgeschoten. De verzekeraar berekent en verrekent zijn premie middels de rekening-courant verhouding die hij met zijn tussenpersonen heeft. Dat betekent dat de verzekeraar in beginsel exact op de vervaldatum van de factuur over het geld kan beschikken. De tussenpersoon belast de premie pas aan de klant door zodra hij de nota van de verzekeraar heeft ontvangen. Dat is dus per definitie steeds iets later. Indien de tussenpersoon daarbij dezelfde betalingstermijn hanteert, moet de tussenpersoon de premie altijd voorschieten, tenzij de klant ruim voorafgaand aan de vervaldatum van de factuur van de tussenpersoon betaalt.

Doordat klager op het aanvraagformulier ervoor heeft gekozen dat de premie via de tussenpersoon wordt voldaan, schiet de tussenpersoon de premie voor.

Geen financiële en fiscale mogelijkheden tot betaling

Klager heeft de verzekering in 1997 gesloten. Kennelijk speelde de belemmering om de premie te betalen pas in 2002. De tussenpersoon kan niet nagaan of er een inhoudelijk advies aan de aanvraag vooraf is gegaan. Het kan ook een eenvoudige invulling zijn geweest van een bepaalde concrete wens van klager. Als er een inhoudelijk advies aan vooraf is gegaan, dan is dat advies gebaseerd op de op dat moment bekende financiële en fiscale situatie en kan uiteraard niet worden vooruitgekeken naar een situatie van vijf jaar later. Van een onjuist advies kan derhalve geen sprake zijn, voor zover er überhaupt al een advies is gegeven.

De premie over 2003 is overigens wel voldaan. Kennelijk speelde in 2003 de belemmering om de premie om financiële en fiscale redenen niet te betalen ineens niet meer.

Geen verzoek tot premievrijmaking in 2002

Klager heeft niet reeds in 2002 verzocht om premievrijmaking van de polis. Daarvan heeft klager, ondanks een verzoek daartoe, ook nooit enig bewijs

overgelegd. Bovendien is het feit dat klager de premie voor het jaar 2003 wel heeft voldaan daarmee in strijd.

Overeenkomstig een aanbeveling van de Nederlandse Vereniging van Levensverzekeraars mag overigens uitsluitend een schriftelijk verzoek tot premievrijmaking van een sommenverzekering worden aanvaard. Dat verzoek is pas op 27 april 2006 gedaan en vervolgens is de polis met ingang van 1 februari 2006 premievrij gemaakt.

Klager was op de hoogte van de premieachterstand

De tussenpersoon heeft een aantal aanmaningen overgelegd waaruit volgt dat klager wel degelijk op de hoogte is gebracht van de premieachterstand.

Geen strijd met artikel 7:980 BW

Artikel 7:980 BW is niet van toepassing aangezien de verzekeringsovereenkomst, alsmede de vordering uit hoofde van de achterstallige premies, dateren van vóór 1 januari 2006.

Zelfs indien zou worden geoordeeld dat deze kwestie wel naar huidig recht zou dienen te worden beoordeeld en dat tot gevolg zou hebben dat er geen incassorecht zou zijn, hetgeen door de tussenpersoon wordt betwist, dan zal de tussenpersoon de grondslag van zijn vordering subsidiair baseren op ongerechtvaardigde verrijking. Immers de situatie is als volgt. De door klager gesloten verzekering is met ingang van 1 februari 2006 premievrij gemaakt. Het in het kader van deze polis belegde kapitaal bestaat onder meer uit vier door de tussenpersoon voorgeschoten jaarpremies ad € 3.054,06. Dit bedrag is uiteindelijk niet door klager aan de tussenpersoon afgedragen, terwijl klager als begunstigde van de polis wel het voordeel van de door de tussenpersoon voorgeschoten premies geniet.

<u>Het commentaar van klager</u>

Na kennisneming van het verweer van de tussenpersoon heeft klager zijn klacht gehandhaafd en nog het volgende aangevoerd.

Een levensverzekering is een éénzijdige overeenkomst en wordt slechts in stand gehouden door het betalen van de premie door de verzekeringnemer. Er is dus geen betalingsplicht.

De tussenpersoon beweert in zijn verweerschrift ten onrechte dat hij klager op 7 mei 2002 vier herinneringen heeft gestuurd, op 17 oktober 2002 nog eens twee, op 30 mei 2006 de eerste herinneringen over 2004 en 2005 en vijf maanden later de tweede herinneringen van 2004 en 2005. Klager woonde tot eind 2003 op een ander adres dan op de betalingsherinneringen is vermeld. Overigens bestond het op de herinneringen vermelde adres in 2002 nog niet.

De afspraken tussen de tussenpersoon en de verzekeraar zijn voor klager niet relevant.

Klager is tot november 2006 medevennoot geweest van een vennootschap onder firma. In 2002 hebben klager en zijn vroegere compagnon vanwege de gewijzigde fiscaliteit de tussenpersoon gevraagd om hun lijfrenteverzekeringen premievrij te maken. Voor klagers compagnon heeft de tussenpersoon dat gedaan. Als reactie op de administratieve wanorde bij de tussenpersoon heeft klager bij brief van 27 april 2006 verzocht om premievrijmaking. Klager wist toen nog niet dat zijn opdracht uit 2002 niet was uitgevoerd.

Klager ontvangt graag de premie over 2003 retour aangezien deze betaling door zijn voormalige accountant - een zeer goede kennis van de tussenpersoon - is gedaan en nooit gedaan had mogen worden.

Het verdere verloop van de klachtprocedure

Ter zitting is de klacht met de tussenpersoon besproken. De tussenpersoon heeft ter zitting nog het volgende medegedeeld.

De in 2002 aan klager verstuurde aanmaningen zijn wel degelijk naar het juiste adres verzonden. Door de nadien in het computersysteem van de tussenpersoon ingevoerde adreswijziging van klager wordt evenwel alle zich in dit computersysteem bevindende correspondentie aan klager - dus ook de aanmaningen uit 2002 – bij afdrukken automatisch van het nieuwe adres voorzien. De op de brieven vermelde data zijn wel juist.

Reeds in april 2006 heeft de tussenpersoon klager in verband met de premieachterstand een aangetekende brief verzonden. Deze brief heeft klager niet in ontvangst genomen.

Klager en zijn vroegere compagnon hebben aparte polissen gesloten en de premievrijmaking van de polis van klagers vroegere compagnon staat dan ook geheel los van klagers polis.

Het oordeel van de Raad

1. Klager verwijt verzekeraar in de eerste plaats dat hij, zonder daartoe een opdracht van klager te hebben ontvangen, een aantal jaren de verzekeringspremie voor klager heeft voorgeschoten en op 14 augustus 2006 plotseling de openstaande premieachterstand bij klager heeft opgeëist. De Raad overweegt hieromtrent als volgt.

2. Op grond van het op de verzekeringsovereenkomst van toepassing zijnde (oude) verzekeringsrecht bestond voor klager geen verplichting tot premiebetaling, zodat klager in de rechtsbetrekking met verzekeraar niet gehouden was de premie voor de levensverzekering te voldoen. Ook jegens de tussenpersoon was klager niet verplicht tot het voldoen van de premies. Het enkele aankruisen door klager op het aanvraagformulier dat de premiebetaling via de tussenpersoon zou plaatsvinden maakt dit naar het oordeel van de Raad niet anders. De tussenpersoon kon dan ook niet zonder meer ervan uitgaan dat hij de premies voor klager kon voorschieten en vervolgens terugbetaling van klager verlangen. Daar komt nog bij dat de tussenpersoon, blijkens zijn eigen mededelingen terzake, in zijn verhouding tot de verzekeraar het recht had tot zes maanden na de vervaldatum de in de rekening-courant gedebiteerde premie te doen storneren. De tussenpersoon heeft daarvan geen gebruik gemaakt en evenmin zich gedurende die termijn op de hoogte gesteld van de wensen van klager.

3. Het behoort niet tot de taak van de Raad feiten bindend vast te stellen waaromtrent partijen van mening verschillen en doorslaggevend bewijs ontbreekt. In het dossier heeft de Raad evenwel gronden gevonden om te oordelen dat de tussenpersoon zich onvoldoende heeft vergewist van de wensen van klager met betrekking tot de door hem gesloten levensverzekering. De zorgplicht van de tussenpersoon bracht mee dat de tussenpersoon op het moment dat hem bleek dat klager de premie niet aan hem vergoedde, had moeten nagaan of klager nog wel de wens had de levensverzekering ongewijzigd voort te zetten of dat hij bijvoorbeeld de voorkeur gaf aan premievrijmaking. Blijkens de aan de Raad overgelegde aanmaningen heeft de tussenpersoon ermee volstaan klager op 7 mei 2002, 17 oktober 2002, 30 mei 2006 en 25 oktober 2006 aan te manen in verband met de door hem voorgeschoten premies. Daarbij voldoen de in deze aanmaningen opgenomen waarschuwingen ook niet aan de aan aanmaningen te stellen eisen. Aldus heeft de tussenpersoon niet voldaan aan voornoemde zorgplicht.

2008/021 Le.T

De onder 1. vermelde klacht is derhalve gegrond. De Raad acht zich evenwel niet in staat aan gegrondverklaring van dit onderdeel van de klacht voor de tussenpersoon (financiële) consequenties te verbinden, nu hij daarvoor over te weinig gegevens beschikt.
4. Met betrekking tot het verwijt van klager dat de tussenpersoon weigert de door klagers accountant betaalde premie over 2003 terug te betalen, is de Raad van oordeel dat de gedragingen van klagers accountant voor risico van klager zelf komen. Tot terugbetaling is de tussenpersoon derhalve niet gehouden. In zoverre is de klacht ongegrond.
5. Tot slot verwijt klager de tussenpersoon dat hij heeft nagelaten de verzekering per 1 februari 2002 premievrij te maken. Aan deze klacht legt klager ten grondslag dat hij de tussenpersoon in 2002 heeft verzocht om premievrijmaking van de verzekering. De tussenpersoon heeft evenwel ontkend dat hem in 2002 een verzoek om premievrijmaking heeft bereikt en de stelling van klager wordt niet gestaafd door enig bewijsstuk of anderszins voldoende aannemelijk gemaakt. Nu de Raad geen feiten bindend kan vaststellen waaromtrent partijen van mening verschillen en doorslaggevend bewijs ontbreekt, dient de Raad dit klachtonderdeel ongegrond te verklaren.

De beslissing
De Raad verklaart de klacht deels gegrond en deels ongegrond.

Aldus is beslist op 28 februari 2008 door mr. E.M. Wesseling-van Gent, voorzitter, mr. J.G.C. Kamphuisen, mr. E.J. Numann, mr. F.R. Salomons en mr. C.W.M. van Ballegooijen, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van mr. J.J. Guijt, secretaris.

De voorzitter:

(mr. E.M. Wesseling-van Gent)

De secretaris:

(mr. J.J. Guijt)